

Slutrapport till fakultetsnämnden

I denna rapport kommer vi redovisa de två projekt som pågått inom det företagsekonomiska ämnet, alltså projektet "ekonomiprogrammet och civilekonomprogrammet – en översyn av utbildnings-progression" och projektet "utveckling av ny grundkurs i företagsekonomi". Projekten pågick inledningsvis parallellt (och gör det delvis fortfarande) men då vi ständigt har haft överlappande intressen och funderingar, och även då utkomsten av genomlysningen i hög grad påverkar utvecklingen av grundkursen, så har vi valt att redovisa projekten tillsammans.

Projekt 1 - Ekonomiprogrammet och Civilekonomprogrammet – en översyn av utbildningsprogression

Projektansvarig för projekt 1: Gabriella Wennblom

I detta projekt har en genomlysning av civilekonom- och kandidatprogrammets utbildningsprogression genomförts.

Projektplanen har under resans gång justerats något (jämför Tabell 1 och Tabell 2 nedan). Det som genomförts är kursplaneanalys, lärardialog, kartläggning (beskrivning), förbättringsområden och konkreta förslag på lösningar. Implementering av dessa lösningar har ännu inte skett men kommer att genomföras steg för steg i de båda programmen som helhet. Vi börjar med grundkursen i företagsekonomi (se projekt 2 nedan), och fortsätter sedan nivå för nivå. I hela ämnesgruppen har vi tillsammans med enhetschef beslutat att ge detta tid och utrymme. Vi ser därför själva implementeringen som ett långsiktigt förändringsprojekt. Tack vare projektpengarna har vi dock haft möjlighet att prioritera frågan i ämnesgruppen under 2019 och vi kommer fortsätta prioritera detta framöver.

Genomlysningen visar att vi idag gör bra saker sett ur ett progressionsperspektiv, tex har ämnets olika delämnena en relativt god progression mellan olika nivåer avseende ämneskunskaper. Vi har funnit att de tydligaste bristerna i progression är kopplade till generiska färdigheter. Moment där dessa övas och examineras överlappas på många olika moment och nivåer i utbildningen. Vidare saknas tydliga introducerande moment för generiska färdigheter. Dessa insikter har vi tagit med oss när vi utvecklat den nya grundkursen i företagsekonomi (se Projekt 2 nedan).

Ett konkret resultat av Projekt 1 är att vi har utarbetat en två-stegsmodell för progressionsutveckling; *Progression som design* och *Progression som process*. Progression som design (struktur) innefattar framställandet av en progressionsplan som grafiskt visualiserar progressionen och som kontinuerligt kommer att kommuniceras ut till studenter och lärare. Progressionsplanen är kopplad till programmets övergripande mål och under utbildningen ska dessa mål 1) Introduceras, 2) Tränas/övas, 3) Ges återkoppling på och 4) Examineras. Denna två-stegsmodell för progressionsutveckling utgör alltså en modell som vi ämnar implementera i alla delkurser, steg för steg, inom respektive program som helhet. Det är av stor vikt att modellen visualiseras både för lärare och studenter då det tydligt framkommit i de intervjuer som genomförts att många lärare har svårt att se hur ens eget moment/kurs passar in i helheten.

Progression som process handlar om hur vi genom 'det kollegiala samtalet' i vår dagliga verksamhet kan skapa en tydlig och gemensam bild av den progressionsplan vi har, både inom de olika programmen som helhet men även på de olika nivåerna. På så sätt blir progressionsplanen en gemensam och levande fråga i arbetsgruppen som kan ligga till grund för ett kontinuerligt förbättringsarbete. Dessutom kan progressionsplanen användas som ett verktyg för att tydliggöra själva programidén (narrativet). Här får programansvariga en tydlig roll som samtalspartner med kursansvariga. Efter kursgenomförande förs t.ex. samtal med kursansvariga där man tillsammans skapar förståelse för kursens del i helheten.

Tabell 1 Ursprunglig plan

Aktiviteter	Deltagare	Tid	Budgeterade timmar
Kursplaneanalys	Programansvarig	November, december 2018	40
Lärardialog	Programansvarig/kursansvariga	Februari, mars 2019	80
Kartläggning	Programansvarig	April, maj 2019	40
Presentation av kartbilden/diskussion brister och förbättringsområden	Programansvarig/kursansvariga	Juni, augusti 2019	80
Arbeta fram utvecklingsområden och konkreta åtgärder kopplat till en strimma som löper genom programmet	Programansvarig/kursansvariga	September, oktober, november 2019	80
Summa timmar			320 timmar
Genomsnittlig lönekostnad (Baserad på GU inkl. LKP, UOH)			823,80 kr/timma
Sökt belopp			263 616 kr

Tabell 2 Justerad plan - aktiviteter, resultat och kostnad

Aktiviteter	Resultat	Budgeterade timmar	Utfall timmar/kronor
Kursplaneanalys	Analys av program mål och lärandeaktiviteter	40	40 tim/32 952 kr
Lärardialog	Fångat upp kollegors uppfattningar om progressionen	80	80 tim/65 904 kr
Kartläggning	Tydligare idé om ämnesspecifik progression	40	40 tim/32 952 kr
Diskussion- brister, förbättringsområden och konkreta lösningar	Progression som design: Två-stegsmodell för progression kopplat till program mål och generiska färdigheter	80	80 tim/65 904 kr

	Progression som process: Tydliggöra progressionsplanen och inkorporera den i 'det kollegiala samtalet' Tydligare programidé (narrativ)		
Implementering av lösningar		80	-

Projekt 2 - Utveckling av ny grundkurs i företagsekonomi

Projektansvarig för projekt 2: Kristina S. Beime var initialt ensam projektansvarig för denna utveckling men då projekt 1 och projekt 2 inte kunde hanteras som isolerade öar, och då vi tidigt insåg att ett programperspektiv var viktigt vid utvecklingen av grundkursen, så gick Gabriella Wennblom, som programansvarig, och senare också Per Carlborg, också som programansvarig, in som projektledare.

Syftet med projektet var att revidera och utveckla företagsekonomisk grundkurs och företagsekonomisk fortsättningskurs för att skapa en helhet och progression med avseende på generiska färdigheter.

Vi har i utvecklingsgruppen under 2019 arbetat med att ta fram ett narrativ (en övergripande vision och idé) och ett delvis nytt innehåll för grundkursen som vi alla kan stå bakom och förhålla oss till, dvs. ett nytt angreppssätt som håller ihop våra delkurser och som kan fungera som ledstång för studenterna. Företagsekonomi är ett brett ämne med olika delämnena som spänner över många olika empiriska fenomen och teoretiska perspektiv. Att hålla samman detta fragmentariska ämne har setts som en utmaning. Vi har i projektgruppen arbetat fram ett narrativ som skall 'hålla ihop' grundkursen. Att hålla ihop delarna kan också ses som fruktbart utifrån en progressionstanke. Utgångspunkten har varit att studenten kommer att möta ett arbetsliv som är svårt att förutse, komplext och med en mängd olika yrken som vi idag kanske inte ens vet namnen på. Företag, organisationer och anställningar (och kanske tom icke-anställningar) skiljer sig också markant åt och kommer i många olika skepnader. En examen i ekonomi innebär en bred examen med breda kompetenser inom en mängd olika områden. Med detta i åtanke kommer den nya grundkursens narrativ och innehåll fokusera på ekonomens identitet och professionella kompetenser och förmågor. Vi har skapat ett innehåll i kursen som svarar på frågor av typen: Vad är en ekonom? Vad gör en ekonom? Vart arbetar en ekonom? Vad skall en ekonom kunna? Vad innebär det att läsa till ekonom på ett universitet/högskola (jmf) med en ren yrkesutbildning. Fokus på dessa och liknande frågor ämnar stärka studenternas identitet och professionalitet, som ekonomer, rustade för ett framtida komplext och oförutsägbart arbetsliv.

Vidare har vi arbetat med progression kopplat till de övergripande programmålen, detta arbete syftar till att minska överlappning (meningslös repetition) kopplat till program mål, generiska färdigheter och examinationer. I slutändan kommer detta leda till färre examinationer, bättre arbetsmiljö och bättre lärande för våra studenter.

Konkreta arbetsinsatser (se även Bilaga 1 och Bilaga 3)

Insatser i Projekt 1 som input i Projekt 2:

- Kursplaneanalys (ht18)
- Intervjuer/diskussioner med kollegor om progression (vt19)
- Delämnena har diskuterat sin ämnesrelaterade progression – ämnesprogressionen ligger som ansvar hos delämnena (vt/ht19).
- Ämnesgruppen har under en heldags-work-shop i Vadstena (vt19) diskuterat progression kopplat till generiska färdigheter.
- Ämnesgruppen har även diskuterat progression kopplat till mål och examination (jan 20).

Konkreta insatser kopplat till utveckling av företagsekonomi grundkurs

- Vi har tillsammans med retorik diskuterat ett förslag på hur en retorik-strimma skulle kunna läggas upp för hela programmet. Vi kommer att implementera detta förslag steg för steg när vi gör om vår grundkurs och fortsättningskurs. Det innebär tex att grundkursen kommer att fokusera på det muntliga (att hitta sin egen akademiska röst och att våga göra sig hörd - identitetsstärkande). För att senare i NEK kursen fokusera mer på analys och kritisk reflektion och vidare i fortsättningskurserna fokusera på vetenskapligt skrivande.
  - När kursplanen är färdig skall vi ta kontakt med retorik som stödjer oss konkret vid speciella examinationer och moment där just den muntliga framställningen är viktig.
- Vi har i utvecklingsgruppen arbetat fram ett narrativ (en övergripande idé) för grundkursen som vi alla kan stå bakom och förhålla oss till, en story som håller ihop delkurserna och som kan fungera som ledstång för studenterna.
  - Vi har tagit fram en struktur och ett innehåll för en ny grundkurs.
  - Vi kommer införa stafettpinnar i den nya grundkursen, dvs bygga in naturliga överlappningar för att skapa en tydlig form för lärandet inte minst utifrån studenternas perspektiv.
  - Vi kommer att införa kollegialt mentorskap

Gabriella Wennblom, Per Carlborg & Kristina S. Beime

Örebro februari 2020

Bilaga 1 Planering/utfall

Plan	Utfall
<ul style="list-style-type: none"> Vårterminen 2019 programöversyn, översikt och analys (<u>Gabriella Wennblom</u> och Helen Stockhult). 	Genomförd
<ul style="list-style-type: none"> Vårterminen 2019 programutveckling, utveckling av en progressionsidé (<u>Gabriella Wennblom</u> (ekstyr/org), Helen Stockhult (org), Caisa Seger (red), Kristina Sutter-Beime (org), Per Carlborg (mf), Nina Hashe (mf), Tobias Johansson (red./ekst) 	Genomförd
<ul style="list-style-type: none"> Höstterminen 2019 kursutveckling FEK A (<u>Gabriella Wennblom</u> (ekstyr/org), Helen Stockhult (org), Caisa Seger (red), Kristina Sutter-Beime (org), Per Carlborg (mf), Nina Hashe (mf), Tobias Johansson (red./ekst) 	Delvis genomförd. <ul style="list-style-type: none"> Kursinnehåll, kursens bärande idé och pedagogiska idéer och progressionsidéer är framtagna. Kursplaner, kursansvisningar, kursmaterial och examinationer skall arbetas fram under 2020.
<ul style="list-style-type: none"> Februari 2020 färdig kursplan FEK A 	Skjuts fram till februari 2021
<ul style="list-style-type: none"> Vårterminen 2020 fortsatt översyn B och C-nivå 	Skjuts fram till vt 2021
<ul style="list-style-type: none"> En ny grundkurs sätts ht 2020. 	Ändras till ht 2021

Bilaga 2

Upplevda brister/problem/kartläggning utifrån intervjuer, diskussioner, workshops och kursplaneanalyser och därtill förslag på lösningar eller förbättringsområden.

Upplevda brister	Förbättringsområden/lösningar
Inget tydligt narrativ för programmet. Vad är ett ekonomiprogram?	Svårt att enas och komma fram till ett narrativ för hela programmet som alla kan ställa sig bakom. Dock har vi i FEK-A utvecklingsgruppen, slutligen landat i ett förslag som skall presenteras för ämnesgruppen i mars 2020.
Svag delämneprogressionen?	Har diskuterats och finns där, vissa delämnen behöver dock arbeta vidare på detta. Stärka det kollegiala mentorskap, mellan delkurskurser och kurser
<ul style="list-style-type: none"> Progression inom de generiska färdigheterna otydlig Saknas en mer formell introduktion i de generiska färdigheterna Enskilda lärare svårt att själva se helheten 	<ul style="list-style-type: none"> Samarbete med retorik Införa progressionsmodellen: <ul style="list-style-type: none"> Introducera Öva (träna vidare) Feedback (återkoppling, formativ) Examination (summativ bedömning) För samtliga program mål.

	<ul style="list-style-type: none"> • Rita upp hur den tänkta progressionen ser ut i en visuell figur (ökad individuell helhetsförståelse) Visa på IÖFE! • Visa på en programstruktur kopplat till mål och IÖFE • Införa stafettpinnar mellan delkurser • Införa kollegialt mentorskap
För många och för små (få poäng) examinationer	Minska antal examinationer samtidigt som man lägger ett progressionspussel, där man tex istället för att examinera enbart övar på målet för att i en senare delkurs examinera.
Saknas kritisk reflektion i början av utbildning, står inte ens med i kursplanerna.	Introducera kritisk reflektion på ett tidigt stadium. Vad är det? Varför är det viktigt? Kanske inte är viktigt att examinera det men i alla fall att träna.
Svag plattform för analys och reflektion när de kommer upp på högre nivåer.	Ett sammanhållet narrativ som fokuserar på generiska färdigheter (tex kritisk reflektion), stärka professionstanken och identiteten hos ekonomen där socialiseringen och frågor kopplade till ekonomrollen blir viktigt.